

Anton Sušnik:

Trošar na na vino za lastno uporabo.

V »Domoljubu« od dne 19. febru-
arja t. l. sem opozoril na odlok fi-
nančnega ministrstva od dne 16. ja-
nuarja t. l., na podlagi katerega bi
morali vinogradniki plačevati držav-
no in oblastno trošarino tudi od vina,
ki je namenjen za lastno uporabo, če
ga pridelajo v lastnem vinogradu ter
ga iz mesta proizvodnje prepeljejo na
stanovanje, ki ne leži v isti občini,
kakor vinograd. Pokazal sem tudi na
neprijetne posledice, ki bi jih izva-
janje te določbe imelo za naše vino-
gradništvo.

Kmetska zveza je takoj, ko se je
zvedelo za to naredbo, poslala na
gospoda finančnega ministra spome-
nico, v kateri zahteva, da se ta na-
redba spremeni z ozirom na posebne
gospodarske razmere pri nas. Obe-
nem je naprosila za posredovanje
tudi g. ministra dr. Korošca.

To posredovanje je imelo popoln
uspeh.

Dne 21. februarja 1930 št. 13.710
je finančno ministrstvo (oddelek za
davke) zgoraj omenjeni razpis razve-
ljavilo in izdalo nova določila, kako
je postopati z vinogradniki, ki žele
prevažati svoj pridelek vina za do-
mačo potrebo iz občin, kjer ni njih
stalno prebivališče.

Ker so te določbe za vinograd-
nike zelo važne, hočem opozoriti na
najpomembnejše. Poudariti moram
pa še enkrat, da veljajo ta določila
samo za tiste vinogradnike, ki imajo
vinograde v drugi občini, kakor pa
svoje bivališče. Za vse druge vino-
gradnike ostanejo dosedanja predpisi
trošarinskega zakona.

Najprej o moštu. Če hoče vino-

gradnik iz občine, kjer ima vinograd
prepeljati grozdje ali mošt (sladko
mlado vino) v občino, kjer prebiva,
sme to storiti brez posebne prijave
in dovolitve, ker grozdje in mošt, v
smislu čl. 108 trošarinskega pravilni-
ka točka 2., nista trošarinska pred-
meta. Ravno tako mu tudi za vino, ki
ga pridobi iz tako prevoženega
grozdja in mošta, ni treba plačati dr-
žavne in oblastne trošarine. Plačati
jo mora samo oni vinogradnik, ki je
obenem tudi vinski trgovec, ali pa iz-
delovalec alkoholnih tekočin za trgo-
vino.

Vinogradnik, ki ne prebiva v isti
občini, kjer ima vinograd, ter svojega
pridelanega vina neče imeti spravljene-
ga v kleti ali zidanici pri vinograde-
du, ker mu je to predač, sme tudi
vso količino pridelanega vina prepe-
ljati iz vinograda domov, ne da bi mu
bilo treba plačati državno in oblastno
trošarino. Prijaviti mora samo prevoz
pristojnemu oddelku finančne kon-
trole. Obenem s prijavo morajo vlo-
žiti tudi prošnjo na finančno direk-
cijo, opremljeno s kolkom za 5 Din,
da se jim dovoli prevažati za domačo
potrebo iz vinograda na dom. Nave-
sti je treba tudi količino vina, ki ga
hoče vinogradnik prepeljati vsak
mesec.

Finančna direkcija ima dolžnost
vsako prošnjo nujno rešiti in dovoliti
prevoz vina iz ene občine v drugo
brez plačila državne in oblastne tro-
šarine. Obenem z rešitvijo prošnje
izda direkcija prosilcu kontrolno knji-
žico, v katero se vpiše vsaki pot pre-
vožena količina vina za domačo upo-
rabo.

Za vinogradnikovo domačo po-
trebo je v vsakem slučaju določenih
največ 100 l na mesec, ki jih sme last-
nik vinograda prepeljati ali vse ob-

enem, ali pa v več presledkih v mesecu.

Kar se tiče vina za domačo uporabo, so torej vsi omenjeni vinogradniki pod kontrolo, da se prepreči vsaka zloraba, ni pa jim treba plašati niti državne niti oblastne trošarine.

Kmetska zveza z veseljem beleži ta svoj uspeh.

Obdelovanje sadnega drevja.

Vrh ali krona.

V zadnjih dveh člankih smo na kratko pojasnili kako obdelujemo korenine in deblo sadnega drevesa. Danes si bomo ogledali **vrh ali krono**. To je najvažnejši del drevesa, ker nosi za življenje rastline bistvene organe — liste, cvetje in plodove. Vrh izhaja iz debla, ki se cepi v veje. Te nosijo vejice, na njih so brsti (popi), iz katerih se razvijajo nove vejice, poganjajo listi, cveti in kjer zorijo plodovi.

Vrh mladega sadnega drevesa je še nerazvit in nepopoln. Zato potrebuje še posebne sadjerejeve nege, da se mlade vejice, iz katerih bodo pozneje debele veje, že takoj izpočetka navajajo v pravilno lego in v medsebojno ravnotežje. Prav zato je neogibno potrebno v prvih 5 do 6 let **obrezovati**. To tako kočljivo obrezovanje lahko dovoli točno pojasnimo s par stavki: 1. Odreži vse tiste vejice v mladem vrhu, ki bi se utegnile razviti v debele veje, ki pa nimajo prave lege in ne potrebnega prostora! Kar je preveč, odreži dokler je mlado, ne pa potem, ko je treba žagati in odstranjevati ogromne množine snovi, ki bi se bila uporabila v drugih delih vrha! 2. **Skrajšuj** premočno ras' če vejice (voditeljice)! Le na ta način dosežeš ravnotežje med vejami. Ako premočno rastočo vejo primerno skrajšaš, jo oslabiš v korist šibko rastoči. Obenem pa dosežeš, da odženejo vsa očesa, kolikor jih ostane na

njej. Ko bi take prebujno rastoče vejice ne odrezali, bi odgnalo samo nekaj gornjih oces, spodnji večji del bi ostal pa gol. Pa še tole: Veje, ki rasto preveč navpično, odrini od debla s podporami v poševno lego! Tiste pa, ki silijo preveč v vodoravno ali celo v visečo smer, pa priveži v primerno poševno lego! Kdor vrhove mladega drevja goji in vejevje vsako leto naravnava v pravilno lego, ne bo pozneje, ko bo drevje odraslo, nikdar potreboval žaže. Vedno bo lahko opravil vse s škarjami ali z nožem.

Vrhovi starejšega sadnega drevja so pa jako različni. Tisto drevje, ki je vsako leto skrbno obdelano, da prav malo opravlja. Tu ali tam je morebiti še kak poganjek odveč, ali je kaka vejica nalomljena, ali v primeri z drugo prebohotno zrastle itd. To so malenkosti, ki so mimogrede opravljene. Drugače pa je z zanemarjenimi vrhovi, ki niso bili obdelani že več let ali pa še nikoli. Tu je pa treba žaže, velikega ostrega noža, strgulje, drevne ščetke in mazila za rane. Najbolje in najlažje opravita to delo dva. Tisti, ki je bolj izurjen (navadno starejši) ostane pod drevesom, drugi, mlajši pa gre z orodjem na drevo. Spodaj stoječi ogleda najprej drevo nekoliko bolj od daleč ter presodi splošno stanje krone, in sicer je li zdrava ali boleha, dobre ali slabe rasti, je li pregosta, ali ima kaj suhih ali nalomljenih vej itd. Z dolgo lahko palico v rokah kaže onemu v vrhu, kaj in kje naj odreže ali odžaga. Že zdrava pamet veleva, da je najprej odstraniti vse suhe veje. Odžagati jih je toliko niže, da je rez v zdravem lesu. Kadar moramo odstraniti celo vejo do njenega izvora, jo odžagajmo tako, da ne pustimo nič čepa. Ako pa odstranimo samo en del veje, jo moramo odžagati tam, kjer raste iz nje primerna vejica, ki se bo sčasoma tako razvila, da bo nadomestovala odžagan kos.

Za suhimi vejami pridejo na vrsto vse **nalomljene veje** in nazadnji

še vse pregoste in take, ki imajo zelo malo lego, bodisi da štrlijo preveč na kvišku, ali da vise preveč kotlom ali da na kak drug način kazijo vrh. Opazovalec naj si ogleda drevo od tal od vseh strani in iz primerne razdalje, pa bo gotovo pravo zadel. Pri odstranjevanju živih in zdravih debelejših vej bodimo zelo previdni! Veja je naglo odžagana, toda preden je zrastle, je minulo mnogo let. Žagajmo rajši manj nego preveč. Odžagamo še vedno lahko, nazaj pridjati ne moremo nikdar več. Prevelika boječnost in neodločnost pa seveda tudi ni na mestu. Kar mora stran, to tudi odločno odstranimo.

Vsako večjo rano (ki ima nad 4 cm premera), moramo zamazati s cepilno smolo ali katranovim mazilom.

Nazadnje se spravimo še nad mah, lišaje in staro skorjo po vejah in deblu. S strguljo temeljito odrgnimo debelejšje veje in deblo in, če le mogoče, prestrežajmo trebež v plahte ali rjuhe, ki jih pogrnimo po tleh ter ga na mestu sežgimo.

Ko je na ta način vrh obdelan, je zelo koristno, da ga od vseh strani v živo obrizgajmo z 10% raztopino arborina (1 kg arborina na 9 litrov vode), da uničimo zajedavce, ki prezimujejo v razpokah po vejah in deblu, pa tudi po vejicah in brstih. Tele dni je zadnji čas za to delo. Ko začne drevje brsteti, je za brizganje prepozno. Potem smemo šele debela in debelejšje veje **mazati**. S.

Travnški molj.

V minulih letih se je v vzhodnih delih naše države na meji Bolgarske pojavil rastlinski škodljivec, ki je na tamošnjem rastlinstvu provzročil ogromno škodo. Nanjo opozarjajo že sedaj različni srbski listi in svetujejo, da se čimprej ukrenejo koraki, da se njegovo pogubonosno delovanje omeji. Srbski listi imenujejo tega škodljivca »Metilica«, njegovo slovensko ime pa je »travnški molj«

(Phlyctaenodes sticticalis). Ta škodljivec je metulj, dolg komaj 1 cm, medtem ko meri njegova gosenica do 2 cm. Metulj sam ni škodljiv, pač pa je njegova gosenica, ki požre vse zelenje, kar more doseči in ker nastopa v ogromnih množinah, pokrajino naravnost ogoli.

Vsaka samica izleže na liste raznih rastlin do 250 jajčic, iz katerih se v 2—3 tednih izležejo gosenice, ki začnejo takoj žreti zelenje. Navadno sledi v avgustu drugi zarod in pozneje celo tretji. Poznejša dva zaroda napravita največjo škodo na vseh rastlinah, edinole paradižnika ne napadeta. Jeseni v oktobru se gosenica zarije plitko v zemljo, 8 cm globoko, kjer prezimi in se prelevi v bubo, iz katere se spomladi izleže metulj.

Ta škodljivec je poznan že iz Rusije, kjer se pojavlja večkrat v takih množinah, da povzroča enako škodo kakor potovalne kobilice. Dokler nastopa v manjšem obsegu, ni še tako škodljiv. Če se pa pomnoži tako, kakor se je v minulem letu na meji Bolgarske, tedaj uniči vse, kar je zelenega. Ogromna je bila njegova škoda, ki jo je povzročil na Bolgarskem v bližini Sofije in v Srbiji v okolici Knjaževca. Po prvem zarodu so nastopili metulji v takih množinah, da so ob priliki viharja, ki jih je gnal čez Donavo, pokrili vodo kilometer daleč. V timoškem okraju so gosenice uničile na polju, na travnikih, v vrtovih vse, kar je bilo zelenega, le paradižniki, visoko drevje in trte so ostale nenapadene.

Borba proti temu škodljivcu je težavna, ker nastopa v izrednih množinah. Precej uspešno sredstvo je, zemljo, v kateri so se gosenice zabubile jeseni, preorati, da zimski mraz uniči tam se nahajajoče bube. Ko pa nastopi gosenica, jo je najbolje uničevati s strupenimi škropilnimi sredstvi, kakor je »Urania zelenilo«, ki so ga uspešno uporabljali tudi v Rusiji in na Češkem. Precej sovražnikov ima ta škodljivec tudi v pticah, v ne-

katerih žuželkah in v vremenu, če nastopi spomladi hitro suho vreme. Vendar vse to malo hasne, če se pojavi škodljivec v tako ogromni množini, kakor često na Ruskem na obsežnih stepah. Tedaj je seveda vsako sredstvo proti milijardam metuljev in gosenic brez učinka. Uniči jih samo še neznana bolezen, po kateri popolnoma izginejo.

Za Slovenijo ta škodljivec še ni nevaren, ker potrebuje nekaj let, predno dospe iz vzhodnih pokrajin naše države k nam. Vendar je umestno, da naše kmetovalce pravočasno opozorimo na tega škodljivca ki prej ali slej napade lahko tudi naše rastlinstvo.

Licencovanja plemenskih bikov

na Gorenjskem v letošnjem letu se vršijo po sledečem razporedu:

Dne 14. aprila t. l. ob 8 na Poljanah (sejmišče), za 2 občini; ob 10 v Hotavljah (na križpotju) za 2 občini; ob 11 v Trebiji (pri Kovaču), ob 13 v Fužinah (pred gostilno).

Dne 15. aprila t. l. ob 9 v Škofji Loki (sejmišče) za 4 občine.

Dne 16. aprila ob 8 zjutraj v Selcih (pred gostilno »Frtiči«) za 2 občini.

Dne 16. aprila ob 13.30 v Podrožju za 1 občino.

Dne 23. aprila ob 7 v Prašah (pri Vrhuncu) za 1 občino; ob 9 pri Sveti Valpurgi (pred Joškovo gostilno) za 2 občini; ob 11 v Cerkljah (na živ. trgu) za 1 občino; ob 13 v Lužah (na Barletovem dvorišču) za 2 občini; ob 16 v Preddvoru (pred Križnarjevo gostilno) za 1 občino.

Dne 24. aprila ob 8 v Kranju (na živ. trgu) za 6 občin.

Dne 25. aprila ob 9.30 na Pristavi (pri Primožiču) za 5 občin.

Dne 26. aprila ob 10 na Zg. Jezerskem (pri kazini) za 1 občino.

Dne 28. aprila ob 8 v Lescah (sejmišče) za 15 občin.

Dne 29. aprila ob 9 na Jesenicah (sejmišče) za 3 občine.

Dne 30. aprila ob 11 v Kranjski gori (sejmišče) za 2 občini.

Dne 2. maja ob 11 v Boh. Bistrici (sejmišče) za 2 občine.

Vsi interesenti in kupci plemenskih bikov bodo imeli pri licencovanju najlepšo priliko za izbiro in nakup primernih plemenjakov.

Zakon o nadzorstvu živil.

V zadnjem času je izšel zakon o nadzorstvu nad živili, ki ga naša država še ni imela v tej obliki. Po tem zakonu se v zaščito narodnega zdravlja in oskrbe prebivalstva z zdravo hrano postavlja pod nadzorstvo živila in pijače vseh vrst, začimbe in sredstva za zboljšanje okusa, barve in izgleda živil, priprave, ki se rabijo za produkcijo, za shranjevanje in prevažanje živil in omenjenih sredstev. Nadzorstvo vršijo prvostopna oblastva po svojih organih s sodelovanjem higijskih zavodov, ustanov in zdravstvenih občin.

Zapriseženi nadzorniki bodo morali pregledovati živila, preprečevati prenos kužnih bolezni na živilih in možnosti zastrupljenja z njimi ali njih zdravju škodljivega vpliva, priprav, orodja in posod za njih spravljanje ali prenos. Preprečevati bodo morali tudi, da se spravljajo v promet ali izdelujejo zdravju škodljive potvorbe živil. Ti nadzorniki bodo po zakonu pooblašteni, da pregledujejo vse prostore za proizvodnjo, predelovanje, shranjevanje in prodajo živil in da jemljejo po potrebi vzorce živil ali sirovin za analizo, pri čemer so dolžni varovati poslovne tajnosti. Pri higijskih zavodih se bodo ustanovili uradi za strokovno analizo živil. Nadzorniki bodo upravičeni izdati začasno prepoved prometa pokvarjenih, potvorenih in nezdravih živil, ki jo mora po izvršeni analizi potrditi ali razveljaviti pristojno oblastvo. Taka živila se morajo uničiti ali pa porabiti v industrijske svrhe.

razenske odredbe določujejo kazni do en mesec zapora in do 10 isoč dinarjev globe.

Novi predpisi g'ede prijavljan'a prebiva stva.

Dne 1. maja 1930 stopi v veljavo nova uredba o prijavljanju prebivalstva in se s tem dnem razveljavijo vsi dosednji prijavni predpisi.

Prijavni uradi. Za službo prijavljanja obstoje prijavni uradi pri krajevnem policijskem oblastvu (državnem, odnosno občinskem, če drugega ni). Ta urad vadi uslužbenec, ki se mu dovoljuje po potrebi pomožno osobe.

Dolžnosti prijavljanja. Vsak hišni lastnik ali odgovorni upravitelj mora prijaviti, odnosno odjaviti, v 24 urah s predpisano tiskovino vsakega stanovanca, ki se vseli v hišo ali izseli iz nje, ne glede na to, ali je sam ta stanovalac in ali odda stanovanje za odškodnino ali brezplačno. Prijaviti in odjaviti morajo vsi stanovalci, ki oddado del svojega stanovanja podnajemnikom — podnajemnike.

Prijave-odjave podpisuje hišni lastnik, odnosno upravitelj, in stanovalac. Predlagajo se v enem izvodu, v večjih krajih, zlasti kjer obstoje mestni okraji, pa v dveh izvodih. Take kraje določi ban.

Prijave hotelirjev in gostilničarjev. Upravniki hotelov, prenočišč, penzij, krčem in podobnih obratovalec morajo prijaviti in odjaviti v 12 urah one, ki se nastanejo pri njih, in sicer državljane kraljevine z enim izvodom, inozemce pa z dvema izvodom. Take prijave veljajo največ za 60 dni; po tem roku se obnove, če ni odjave. Ti upravitelji (lastniki) morajo točno voditi knjigo o stanovalcih, v katero vpisujejo zaporedoma vse osebe, ki se nastanijo pri njih. Ta knjiga obsega zaporedno številko, dan prihoda, rodbinsko in rojstno ime, leto starosti, poklic, državljanstvo, domovinstvo, zakonsko stanje, vero, odkod in kam potuje dotična

oseba, potno listino in dan odhoda.

Ta knjiga je policijskim organom na razpolago in vpogled. Hraniti se mora pet let od poslednjega vpisa. Če se upravitelj v tem roku izmenja, se izroči novemu upravitelju, če pa obratovanje prestane, se izroči prijavnemu uradu. Prijave in odjave morajo imeti tudi zaporedn. številko te knjige.

Za neizvršeno prijavo ali odjavo so odgovorni oni, ki morajo prijavo ali odjavo predložiti; za točnost podatkov o stanovalcu pa je odgovoren dotičen stanovalac. Prekršilci se kaznujejo od 10 do 500 dinarjev, če pa ne plačajo denarne kazni v določenem roku, z zaporom od 1 do 10 dni.

Najbogatejša država in najrevnejši državljani v Evropi.

Narodno-gospodarski oddelek nemške velebanke Dresdener Bank je izdal statistiko narodnega premoženja in narodnega dohodka za glavne evropske države, iz katere posnemamo naslednje zanimive podatke: Narodno premoženje držav znaša skupno; in od tega odpade na posameznega prebivalca (v milijardah nemških mark 1 = 13.56 Din):

Anglija skupno 450 milijard mark (na prebivalca 10.000 mark), Nemčija 350 (5.500), Francija 300 (7000), Rusija 220 (1500), Italija 120 (3000), Poljska 72 (2500) Češkoslovaška 60 (4300), Svica 50 (13.000), Rumunija 46 (2300), Jugoslavija 28 (2300), Madžarska 24 (2700), Avstrija 23 (3500).

Iz tega pregleda vidimo, da ima največje premoženje Angleška (450), najmanjše pa Avstrija (23); najbogatejši je Švicar (13.000), najsiromašnejši pa Rus (1.500). Jugoslavija je šele na desetem mestu tako glede skupnega (28) kakor posameznega (2300) premoženja. Iz nadaljnje statistike je tudi razvidno, da je povprečni narodni dohodek na prebivalca v Jugoslaviji zelo nizek in znaša komaj

4320 Din na osebo in leto, ali le 350 dinarj v na mesec. Naše gospodarsko stanje ni torej posebno povoljno.

Denar.

g Vrednost denarja 10. t. m. V zadnji dobi je opaziti nazadovanje inozemskih valut, medtem ko se naš dinar na curiški borzi še vedno stalno drži na 9.1275 centimov. Na ljubljanski borzi so se trgovale inozemske devize po teh-le cenah: 1 angl. funt 275.81 Din, 1 ameriški dolar 56 64 Din, 1 holandski goldinar 22.76 Din, 1 nemška marka 13.54 Din, 1 švicarski frank 10.96 Din, 1 madžarski peniga 9.93, 1 avstrijski šiling 7.99 Din, 1 belgijski belg 7.91 Din, 1 italijanska lira 2.97, 1 francoski frank 2.22 Din, 1 češka krona 1.68 Din.

g Znižanje obrestne mere. Koncem minolega leta je v naši državi nastopilo veliko razpoložljivega kapitala, kakor v večini evropskih držav. To je povzročil polom na ameriških efektnih borzah, deloma tudi izplačilo prvega obroka švedskega posojila, deloma tudi posledica naložb iz gospodarskih podjetij. Ta obilica denarja se pozna predvsem v naložbah pri Narodni banki in pri poštni hranilnici, ki so znašale ob koncu januarja t. l. 2043 milijonov Din, medtem ko jih je bilo prej komaj 1102 mil. Din. — Ta pojav vpliva tudi na banke, ki so se vendarle enkrat odločile, da bodo tudi v Bosni, Vojvodini in v Srbiji znižale obrestno mero. Tako nameravajo odslej dajati kredite namesto po 14—18% obresti le po 10 do 12%. Temu primerno bodo znižale tudi obrestno mero vloge. V belgrajskih krogih se govori, da bo celo Narodna banka znižala diskontno stopnjo od 6 na 5.5%. Tako se vedno bolj bližamo predvojnemu stanju denarnega trga.

Cene.

g Žitno tržišče. Položaj na svetovnem žitnem tržišču je še vedno negotov. Cene pšenici, ki so nekoliko

nategnile, so v zadnjem tednu zopet padle. Na svetovnih borzah so se v zadnji dobi izvedle velike špekulativne kupčije, ki so pa celotno tržišče vrgle v negotovost. Posledice tega se posebno čutijo na Madžarskem, kjer si sledijo polomi žitnih trdjk v taki meri, da že proučuje država, kako bi zajezila grozečo katastrofo. Pri nas v Jugoslaviji se tega ni bati, ker smo večji del spravili že v inozemstvo in imamo še samo toliko zaloge, kolikor nam je doma potreba. Zato so tudi cene neizpremenjene in kupčija mirna. — Na ljubljanski blagovni borzi ponujajo žito pri vagonski dobavi postavljeno na vsako slovensko postajo za 100 kg po teh-le cenah: pšenica bačka 80 kg težka 266 do 268.50 Din, 78 kg 262 50—265 Din; rž 72—73 kg težka 207.50—210 Din; koruza nova, umetno sušena 180 do 182.50 Din, času primerno suha 157 50 do 160 Din, ječmen bački 66—67 kg po 180—190 Din, oves bački 205 do 210 Din, moka 0g v Ljubljani 415 do 420 Din.

g Kupčija z jajci. Vsled ponovnega milega vremena je zopet nastopila večja produkcija jajc in zato cene še vedno padajo. Temu je vzrok tudi ta, ker v tem času hladilnice ne kupujejo jajc za vlaganje. Blaga prihaja torej na trg več, nego se ga more porabiti, zato cene nazadujejo. Pri nas kupujejo nakupovalci blago po 60 do 65 para komad, to je cena, ki še dolgo ni bila tako nizka.

Živina.

g Mariborski živinski sejem. Dogon je znašal: 19 konj, 12 bikov, 140 volov, 289 krav in 4 teleta, skupaj 464 komadov. Za kg žive teže so plačevali: za debele vole 10—10 50 Din, poldebeli 8.50—9.50 Din, vprežni voli 7.75—8 Din, biki za klanje 7—8 Din, plemenske krave 6—6.75 Din, krave za klobasarje 4.75—5.50 Din, molzne in breje krave 8—10 Din, mlada živina 7.25—8 Din. Prodanih je bilo 292 komadov, od teh za izvoz v Avstrijo

28, v Italijo 16 komadov. — Mesne cene so bile naslednje: Volovsko meso I. vrste 1 kg 18—20 Din, II. vrste 16—18 Din, meso od bikov, krav, telet 10—16 Din, telečje meso I. in II. vrste 22—25 Din, prašičje meso 15 do 28 Din.

g **Živinski sejem v Kranju.** Na zadnji ponedeljkov sejem je bilo prignanih 78 volov, 36 krav, 6 bikov, 2 teleti, 5 junic, 3 ovce in 23 prašičev, skupaj 153 glav. Prodanih pa je bilo 36 volov, 9 krav, 1 junica, 2 bika in 22 prašičev, skupaj 70 glav živine. Cene so bile naslednje: voli I. vrste 10 Din, II. vrste 9 Din, III. vrste 8 Din, prašiče I. vrste 15 Din, II. vrste 14 Din za kg žive teže. Sejem je bil slabo obiskan.

g **Mariborski prašičji sejem.** Na zadnji sejem je bilo prepeljanih 106 prašičev. Za glavo se je plačevalo naslednje cene: mladi prašiči 7—9 tednov 250—350 Din, 3—4 mesece 380—450 Din, 5—7 mes. 480—520 Din, 8—10 mes. 650—950 Din, 1 leto 1200—1300 Din; za 1 kg žive teže 10—12 50 Din, mrtve teže 17—18 Din. Prodanih je bilo 78 prašičev.

g **Ljubljanski živinski sejem.** Ta živinski sejem, ki se je vršil ob najlepšem vremenu, je bil dobro obiskan in se je tudi kupčija na njem razmeroma živahno razvijala. Dogon je znašal: 415 konj, 106 volov, 53 krav, 10 telet in 110 prašičkov za rejo. Prodanih je bilo 78 konj, 68 volov, 30 krav, 9 telet in 98 prašičkov. Cene so ostale neizpremenjene. Za kg teže so se prodajali voli prvovrstni po 9 Din, II. po 8 Din, III. po 7 Din, krave debele 5.50—7 Din, klobasariče 3—4.50 Din, teleta 13.50—14.50 Din. Konji po kakovosti in starosti do 5000 Din, prašički za rejo enako po 150—300 Din komad.

Ra·no

g **Specijalen zadrudni tečaj v Kranju.** V Kranju v dvorani Ljudskega doma se vrši v petek in soboto, dne 14 in 15. marca t. l. dvodnevni tečaj za vodstva živinorejskih za-

drug. Predavajo gg. dr. Basaj, Josip Sustič in ing. Muri od 8.30 naprej pred- in popoldne. Namen tečaja je, upeljati odbornike in druge funkcionarje živinorejskih zadrug v podrobnosti poslovanja, predvsem pa jih poučiti o izvajanju kontrolne molže in vodstvu raznih zadrudnih knjig. Tečaj je za živinorejske zadruge velike važnosti. Zato je želeli polnoštevilne udeležbe odborov vseh živinorejskih zadrug na Gorenjskem.

g **Izvoz vina iz Jugoslavije — nazaduje.** Lani se je izvozilo manj vina iz naše države kakor v prejšnjih letih. Izvozili smo ga le 522 vagonov, medtem ko ga je 1928. l. šlo iz države 590 vagonov, v letu 1927. pa celo 921 vagonov. Vrednost izvoženega vina je znašala lani 24.7 milijonov dinarjev, predlanskim pa 46.2 mil. Din. Naše vino se izvažajo predvsem na Češkoslovaško, kjer je pa zadnja leta prišlo na slab glas, ker se preveč potvarja in celo umetno vino prodaja kot jugoslovansko vino. V bodoči carinsko-tarifni pogodbi s Češkoslovaško se bodo morali uvesti v tem pogledu zaščitni ukrepi. — Da se pospeši izvoz vina, je ministrski svet sklenil, da se pri izvozu vina iz naše države ukine zavarovanje valute v smislu deviznega pravilnika. — Predpisane certifikate za izvoz vina v Češkoslovaško izdaja kmetijski oddelek kr. banske uprave dravske banovine v Ljubljani, Gosposka ulica 15.

g **Kmetijski minister opozarja na temeljito obdelovanje zemlje.** Kmetijski minister je poslal banskim upravam navodilo, kako bi bilo organizirati borbo proti suši in kako je kmetovalce opozoriti na čimboljše obdelovanje zemlje. Proti suši je treba že sedaj v zgodnji spomladi zemljo dobro in globoko preorati, da se v nje ohrani kolikor mogoče vlage. Ker je vreme za obdelovanje zemlje ugodno, se naj čimprej izvrše pomladna dela, da se rastline kmalu okrepijo in lažje prenesejo sušo. Izkušnje suhih let 1927. in 1928. so pokazale, da je proti

suši edini pripomoček dobro obdelana in plevla čista zemlja. Ker izgleda, da bo tudi letos sušno leto, se naj kmetovalci že v naprej na to pripravijo.

g **Važna odredba proti pijančevanju.** Po novem kazenskem zakonu so za pijance odrejene posebno stroge kazni in celo prepoved pohajanja gostiln. Tako je bil minule dni v Zagrebu pred kazenskim zakonom okrožnega sodišča strogo kaznovan mizar Branko Mandič iz Karlovca. Ob priliki razgrajanja v pijanem stanju je bil aretiran in je še v zaporu žalil stražo. Zato je bil obsojen na dva meseca zapora, poleg tega mu je pa zabranjeno šest mesecev posecati krčme in se v tem času ne sme pokazati v vinjenem stanju. — Take kazni bodo, upamo, izmodrile marsikaterga pijanca.

g **Visoki dobički bornskega rudnika bakra.** V Born v Srbiji je zelo bogat rudnik bakra, ki ga pa izkoriščajo Francozi. Tu so v zadnjem četrtletju lani dobili 5865 ton bakra, v celem letu 1929. pa 20.675 ton napram 16.086 tonam v l. 1928. Ker so tudi cene bakra narastle, je pričakovati tudi večjega čistega dobička. V l. 1928. je znašal čisti dobiček 32 mil. frankov ali 71 milijon Din, ki gre ves iz države v korist francoskim delničarjem. — Naša država pa mora uvažati modro galico za škropljenje trt iz inozemstva po visokih cenah. Tvornice, ki so začele pri nas izdelovati to sredstvo, so pa morale prenehati, ker jim je bil baker, ki so ga morali uvažati iz Avstrije, predrag. In vendar bi zadostovalo samo 2000 ton bakra, to je eno desetino gorenje produkcije, da bi se izdelalo toliko modre galice, kolikor je rabi vsa naša država.

g **Revizija železniških tarif.** Generalna direkcija državnih železnic je pričela z revizijo naše železniške blagovne tarife, ker se je izkazalo, da današnje tarifno stanje ne odgovarja več interesom gospodarstva, niti potrebam železnic. Gospodarske razmere so se

znatno spremenile, tako da tarife, ki so bile izdelane na podlagi gospodarskih razmer iz l. 1925., danes ne odgovarjajo več potrebam. Ko bo načrt nove tarife dogotovljen, bo dostavljen gospodarskim ustanovam in 'arifnemu odboru, da podajo o njem svoje mnenje. Potem bo šele na podlagi došlih predlogov končnovel'avno sestavljen in predložen v potrditev.

g **Izdelki sladkornih tovarn.** Sladkorna kampanja 1929-30 v naši državi je končana in sedaj so znani celokupni izdelki. Proizvedenih je bilo 11.857 vagonov sladkorja napram 11.598 vagonov v predhodni kampanji. Ker presega ta produkcija potrebe domačega konzuma, je bilo v zadnjih dveh mesecih izvoženih v inozemstvo že 1200 vagonov sladkorja. Največ ga je šlo preko Trsta, Soluna in Carigrada. Da se olajša nadaljnji izvoz sladkorja, je bila na naših železnicah znižana tarifa, ki znaša pri vagonu za 400 Din manj nego prejšnja.

g **II. občni zbor odseka za rejo kunccev** Kmetijske družbe v Ljubljani se bo vršil v nedeljo, dne 16. marca t. l. ob 10 dopoldne v prostorih kmetijske družbe.

g **Opozorilo vinogradnikom in vinskim trgovcem.** Ker sta oblastna kmetijska referata v Mariboru in Ljubljani vsled razdelitve kraljevine na banovine ukinjena, izdaja predpisane certifikate glede izvora vina, ki se izvažajo iz dravske banovine v Čehoslovaško republiko od sedaj naprej Kmetijski oddelek kralj. banske uprave dravske banovine v Ljubljani, **Gosposka ulica 15.**

Ninca in Tinca se že dolgo nista videli in ko sta prišle na trgu pred kolodvorom skupaj, sta si imeli mnogo povedati. »Kako pa Rogačeva Francka, ali je srečna v zakonu?« je vprašala Minca.

»Tako srečna je, da ako se hoče katerikrat zjokati, mora v kino,« je odvrnila Tinca.

V VS! KO HIŠO »DOMOLJUBA«!